

2019/2132(INI)

25.9.2020

ADVIES

van de Commissie verzoekschriften

aan de Commissie juridische zaken

inzake het toezicht op de toepassing van de wetgeving van de Europese Unie
2017, 2018 en 2019
(2019/2132(INI))

Rapporteur voor advies: Domènec Ruiz Devesa

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie verzoekschriften verzoekt de bevoegde Commissie juridische zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. benadrukt dat het recht om een verzoekschrift tot het Europees Parlement te richten, een van de grondrechten van de EU-burgers is, zoals vastgelegd in artikel 44 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (CFRE) en artikel 227 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU); onderstreept het belang van verzoekschriften als middel voor burgers en ingezetenen om zich betrokken te voelen bij de activiteiten van de Unie, aangezien het een van de meest toegankelijke manieren is waarop burgers zich tot de EU-instellingen kunnen wenden om hun bezorgdheid te uiten over mogelijke schendingen van hun rechten, gevallen van onjuiste toepassing of schendingen van het EU-recht en mogelijke lacunes binnen het acquis; herinnert eraan dat het recht om verzoekschriften in te dienen de hoeksteen vormt van de participatieve democratie en het Europees burgerschap en dat het als zodanig, met inachtneming van de geest van artikel 11 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), de kloof tussen de burgers en de politieke instellingen helpt overbruggen door de actieve deelname en het engagement van de burgers in het politieke debat in de EU te bevorderen, en is van mening dat de conferentie over de toekomst van Europa moet leiden tot een grotere betrokkenheid van de burgers; roept de Commissie op een actieve rol te spelen bij de acties die de indieners van de verzoekschriften moeten ondernemen om echte veranderingen in het leven van de burgers te bewerkstelligen;
2. herinnert eraan dat het waarborgen van een effectieve, gelijke en uniforme toepassing van het EU-recht van cruciaal belang is voor de handhaving van de rechtsstaat, een van de waarden waarop de Unie en haar lidstaten berusten overeenkomstig artikel 2 van het VEU; stelt vast dat er een zeer groot aantal verzoekschriften is waarin de burgers hun bezorgdheid uiten over vermeende schendingen van de rechtsstaat in de lidstaten en is blij dat de burgers deelnemen aan de uitoefening van hun rechten; benadrukt dat het niet naleven van de regels van de rechtsstaat, ook door subnationale entiteiten, rechtstreekse gevolgen heeft voor het leven van de burgers, zoals blijkt uit de ontvangen verzoekschriften en de resultaten van de speciale Eurobarometer 489; verzoekt de Commissie, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, de toezeggingen na te komen die zij heeft gedaan in haar mededeling van 2019 met als titel “Versterking van de rechtsstaat binnen de Unie: Een blauwdruk voor actie” (COM(2019) 0343), om een cultuur van eerbiediging van de rechtsstaat te bevorderen, de samenwerking met nationale autoriteiten te versterken en te zorgen voor een doeltreffende gemeenschappelijke respons op reële bedreigingen binnen de Unie; herinnert de Commissie eraan dat de inspanningen voor de doeltreffende handhaving van het bestaande EU-recht even belangrijk zijn als de werkzaamheden voor de ontwikkeling van nieuwe wetgeving; wijst erop dat artikel 4 van het VEU bepaalt dat de Unie de gelijkheid van de lidstaten voor de Verdragen moet eerbiedigen, alsook hun politieke en constitutionele basisstructuren. Volgens ditzelfde artikel moet de Unie ook de essentiële functies van de lidstaten eerbiedigen, met name die welke gericht zijn op het waarborgen van hun territoriale integriteit, de handhaving van de openbare orde en de bescherming van de nationale veiligheid;

3. benadrukt dat gebrekkige handhaving niet alleen afdoet aan de doeltreffendheid van de interne markt maar ook directe gevolgen heeft voor de individuele rechten en bijgevolg de geloofwaardigheid en reputatie van de Unie schaadt; stelt met bezorgdheid vast dat het populisme en de eurosceptis toenemen en verzoekt de Commissie daarom haar inspanningen te verdubbelen om de integriteit van de rechtsorde van de EU te waarborgen; onderstreept in dit verband dat tenuitvoerlegging en handhaving gebaseerd zijn op de verdeling van de bevoegdheden die door de Verdragen zijn verleend en dat de lidstaten en de Commissie daarom samen verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging en handhaving van de Europese wetgeving, waarbij de Commissie de uiteindelijke hoedster van de Verdragen is; wijst er tegelijkertijd op dat alle EU-instellingen overeenkomstig het Interinstitutioneel Akkoord "Beter wetgeven" van 2016 samen verantwoordelijk zijn voor het waarborgen van de tenuitvoerlegging en handhaving van EU-wetgeving;
4. benadrukt dat efficiëntie, transparantie en verantwoordingsplicht van essentieel belang zijn bij het opstellen en uitvoeren van de EU-wetgeving door de EU-instellingen; wijst erop dat het Europees Parlement de instelling is die rechtstreeks door de burgers wordt gekozen en herinnert, in het licht van zijn cruciale controlerende rol, de Commissie aan haar verplichting om verantwoording af te leggen aan het Parlement, met name in het kader van de Commissie verzoekschriften; benadrukt de belangrijke controlerende rol van het Parlement wanneer het de Commissie attendeert op tekortkomingen in de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving in de lidstaten door middel van verzoekschriften en vragen; herhaalt zijn oproep aan de Commissie om transparanter te werk te gaan en de bestaande toezichtsmechanismen en periodieke evaluatie-instrumenten doeltreffend te gebruiken en verder te verbeteren; verzoekt de Commissie in haar hoedanigheid van hoedster van de Verdragen om gebruik te maken van de genoemde mechanismen en instrumenten om de correcte en tijdige uitvoering van het EU-recht naar behoren te controleren en te beoordelen, met volledige inachtneming van de rechten van de EU-burgers op gerechtigheid en goed en doeltreffend bestuur overeenkomstig artikel 298 van het VWEU en de artikelen 41 en 47 van het CFREU; wijst erop dat, in overeenstemming met deze rechten en beginselen, mensen met een handicap toegang moeten krijgen tot het voorstellen van wetgeving;
5. erkent de impact van een doeltreffende uitvoering van de EU-wetgeving als het erom gaat de geloofwaardigheid van de Europese instellingen te vergroten; vindt dan ook dat het jaarverslag dat door de Commissie wordt gepubliceerd, het recht om een verzoekschrift in te dienen en het Europees burgerinitiatief waardevolle instrumenten zijn waarmee de EU-wetgevers mogelijke mazen in de wetgeving kunnen blootleggen;
6. herinnert eraan dat de Commissie verzoekschriften elk jaar een aanzienlijk aantal verzoekschriften ontvangt van bezorgde burgers die hun ongenoegen uiten over de stand van zaken van de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving in de lidstaten, en dat de grote meerderheid van deze verzoekschriften voor grondig onderzoek naar de Europese Commissie wordt doorgestuurd; vindt het goed dat de Commissie bij de procedure wordt betrokken en vindt het belangrijk dat de leden van het Europees Parlement vraagtekens kunnen zetten bij de resultaten en de aanbevelingen; onderstreept dat de bevoegdheidsgebieden van de EU moeten worden geëerbiedigd;

7. is verheugd dat de Commissie in haar jaarverslag 2017 over de controle op de toepassing van het EU-recht (COM(2018)0540) de duidelijke belofte doet dat zij veel waarde zal hechten aan de bijdragen van burgers, bedrijven en andere belanghebbenden bij het detecteren van inbreuken op het EU-recht; neemt in dit verband nota van de inspanningen van de Commissie om het effect van verzoekschriften op haar handhavingsacties op een aantal beleidsgebieden, zoals milieu, migratie, belastingen en de interne markt, te illustreren; wijst er evenwel op dat het een aanzienlijk aantal verzoekschriften ontvangt over schendingen en onjuiste toepassing van de EU-wetgeving op deze gebieden, bovenop vele andere gebieden waarop de EU werkzaam is; vindt het jammer dat er geen cijfers beschikbaar zijn over het aantal verzoekschriften dat de Commissie heeft behandeld noch over het aantal dat heeft geleid tot het inleiden van EU Pilots en inbreukprocedures;
8. is in dit verband blij dat het verslag van 2018 transparanter is en meer informatie geeft over het aantal verzoekschriften dat de Commissie heeft behandeld en over de vervolgmaatregelen die zij heeft genomen; vindt het evenwel jammer dat de Commissie in de grote meerderheid van de gevallen geen onderzoek heeft ingesteld en geen verdere maatregelen heeft genomen; is in dit verband vooral bezorgd over de praktijk om een aanzienlijk aantal indieners van verzoekschriften door te verwijzen naar andere instanties op nationaal, regionaal of lokaal niveau; merkt op dat deze praktijk een weerspiegeling is van het nieuwe handhavingsbeleid van de Commissie dat zij heeft aangekondigd in haar mededeling van 2016, getiteld “EU-wetgeving: betere resultaten door betere toepassing” (C(2016)8600) en dat beoogt burgers naar het nationale niveau te leiden wanneer in klachten of verzoekschriften geen sprake is van bredere principekwesties of systematische niet-naleving van de EU-wetgeving en wanneer ze op bevredigende wijze via andere mechanismen kunnen worden afgehandeld; herhaalt dat het zich blijft verzetten tegen de aanpak die daarin is vastgelegd en vraagt dat de Commissie in gevallen waar mogelijke inbreuken op het EU-recht zijn vastgesteld, een onderzoek instelt; vraagt dat de Commissie verzoekschriften doeltreffender behandelt door snel en uitvoerig te reageren en dat zij met de lidstaten samenwerkt om voor de verzoekschriften een doeltreffende oplossing te vinden in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel; moedigt de Commissie aan te werken aan nieuwe mechanismen om de reactietijd bij de behandeling van verzoekschriften te verkorten; acht de antwoorden van de Commissie, waarin alleen gezegd wordt dat zij niet bevoegd is om verdere maatregelen op EU-niveau te nemen, ontoereikend;
9. herhaalt zijn bezorgdheid over het feit dat deze aanpak de burgers kan doen geloven dat hun stem niet gehoord wordt door de EU-instellingen, en hun uiteindelijk rechtsbescherming kan ontnemen indien zou blijken dat vanwege nationale omstandigheden of de aard van de belangen in kwestie een rechtsmiddel op EU-niveau doeltreffender is; wijst erop dat de praktijk van de Commissie leidt tot ontgoocheling bij de burgers die voor de bescherming van hun rechten hun hoop vestigen op de EU en op de Commissie, met name omdat zij de hoedster van de Verdragen is overeenkomstig artikel 17 van het Verdrag betreffende de Europese Unie; vraagt dat het bovengenoemde handhavingsbeleid opnieuw wordt bekeken om te waarborgen dat het geenszins de behandeling in het gedrang brengt van bepaalde zaken die beter op EU-niveau kunnen worden opgelost; vindt dit onacceptabel en dringt er bij de Commissie op aan dat zij duidelijk zegt hoe zij de kloof tussen de verwachtingen van de burgers en de realiteit met betrekking tot de mogelijkheid van een rechtsmiddel op EU-niveau denkt te

dichten, en dat zij uitlegt hoe haar aanpak strookt met haar rol als hoedster van de Verdragen en haar toezichtsverantwoordelijkheden krachtens artikel 17, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie;

10. herinnert eraan dat de Commissie verzoekschriften een aanzienlijk aantal verzoekschriften ontvangt van burgers die worden benadeeld als gevolg van beslissingen van nationale rechterlijke instanties; benadrukt dat het recht op een eerlijk proces een fundamenteel recht is dat door de gerechtelijke autoriteiten in alle lidstaten moet worden geëerbiedigd;
11. vraagt dat de Commissie de verzoekschriften met betrekking tot de rechten van personen met een handicap grondig onderzoekt; dringt er bij de Commissie op aan om de EU-milieuwetgeving effectief uit te voeren en te handhaven, rekening houdend met het aantal verzoekschriften dat in 2018 is ontvangen in verband met niet-conforme stortplaatsen, ontoereikende behandeling van stedelijk afvalwater of slechte luchtkwaliteit in bepaalde gebieden;
12. merkt op dat het aantal nieuwe klachten dat de Commissie in 2018 en 2017 heeft geregistreerd, het hoogste niveau sinds 2011 heeft bereikt, met een recordaantal van 3 850 nieuwe klachten in 2018, terwijl er in 2019 3 525 nieuwe klachten zijn geregistreerd; is verheugd dat burgers steeds mondiger worden ten aanzien van het proces van toezicht op en handhaving van het EU-recht, zoals blijkt uit de aanzienlijke stroom van klachten en verzoekschriften; wijst er echter op dat, net als bij de verzoekschriften, het aantal klachten dat tot onderzoeken heeft geleid, in 2019, 2018 en in 2017 nog steeds zeer laag was in verhouding tot het totale aantal ontvangen klachten; vraagt dat het handhavingsbeleid transparanter wordt uitgevoerd; moedigt de Commissie aan om actiever te zijn bij het verzamelen van informatie en het reageren op de zorgen van de burgers, en om met name de cultuur van “geef Brussel maar de schuld” aan te pakken;
13. onderstreept de belangrijke rol die de sociale partners, ngo's, Europese burgers en andere belanghebbenden spelen bij het toezicht op en het melden van tekortkomingen in de omzetting en toepassing van het EU-recht door de lidstaten; vindt het dan ook een goede zaak dat het publiek zich meer bewust wordt van het feit dat de EU-wetgeving opnieuw moet worden bekeken en wijst onder meer op de cruciale rol van klokkenluiders in de particuliere en de openbare sector; benadrukt dat de EU-burgers recht hebben op snelle, duidelijke, werkelijk toegankelijke en transparante informatie over de wetten die de lidstaten hebben aangenomen voor de omzetting van de EU-wetgeving in nationale wetgeving en over de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de correcte uitvoering ervan;
14. erkent in dit verband dat het van essentieel belang is om de nauwere samenwerking en de versterking van de banden met de nationale parlementen in het wetgevingsproces te blijven bevorderen; benadrukt dat vertragingen bij de tenuitvoerlegging nadelige gevolgen hebben voor de rechtszekerheid; roept de Commissie en de lidstaten op om krachtiger op te treden tegen laattijdige of foutieve omzetting van richtlijnen om de volledige uitvoering en handhaving van de EU-wetgeving te waarborgen en zo de rechtsstaat en de democratie te garanderen; onderstreept het belang van informatiebezoeken naar lidstaten naar aanleiding van verzoekschriften, om de

beweringen van indieners van verzoekschriften beter te kunnen onderzoeken en als uniek middel om dichterbij de burgers te komen en te laten zien dat hun zorgen serieus worden genomen; dringt er dan ook bij de Commissie op aan rekening te houden met de verslagen van de informatiebezoeken en de resoluties van het Parlement naar aanleiding van verzoekschriften;

15. vindt het jammer dat de Commissie, ondanks haar inspanningen van de afgelopen jaren om haar toezichts- en handhavingsactiviteiten transparanter te maken (bv. via een centraal platform dat informatie geeft over inbreuken), nog geen gehoor heeft gegeven aan de herhaalde verzoeken van het Parlement om regelmatig op de hoogte te worden gehouden van elke EU Pilot die geopend is en elke inbreukprocedure die is ingeleid, met name wanneer deze het gevolg zijn van verzoekschriften; benadrukt dat het belangrijk is regelmatig updates te krijgen over ontwikkelingen in de inbreukprocedures met betrekking tot openstaande verzoekschriften, met inachtneming van de geheimhoudingsvoorschriften die zijn vastgesteld in de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU); betreurt het dat de Commissie nog steeds te weinig inzet aan de dag legt ten aanzien van de punten van zorg die in het kader van EU Pilot-procedures aan de orde zijn gesteld; herinnert de Commissie aan de hoge verwachtingen van de burgers over transparantie met betrekking tot haar toezichtsactiviteiten; vraagt de Commissie daarom met aandrang deze informatie tijdig en in een geest van loyale samenwerking met het Parlement te delen om het in staat te stellen zijn controle op de uitvoerende macht krachtens artikel 14 VEU uit te oefenen, en uiteindelijk de legitimiteit en de verantwoordingsplicht van het handhavend optreden van de Commissie te versterken, vertrouwen in het EU-project op te bouwen en de legitimiteit van de EU Pilot-procedure te vergroten;
16. benadrukt dat een nauwe en gestructureerde dialoog tussen de Commissie en de lidstaten in een vroeg stadium van essentieel belang is voor een doeltreffende en correcte toepassing van het EU-recht; roept de Commissie in dit verband op om het probleemoplossingsmechanisme EU Pilot te verbeteren en opnieuw op grotere schaal in te zetten om mogelijke inbreuken op het EU-recht snel en informeel op te lossen zonder dat een formele inbreukprocedure hoeft te worden gevolgd in een aanzienlijk aantal gevallen; merkt op dat EU Pilot, in het kader van het nieuwe beleid dat de Commissie heeft vastgesteld om de naleving van het EU-recht te waarborgen, niet tot doel heeft de inbreukprocedure te verlengen, maar juist moet helpen om de problemen doeltreffend op te lossen;
17. herinnert eraan dat er zowel in het overzichtsverslag van de Europese Rekenkamer van 2018 met als titel “In de praktijk brengen van EU-recht: de toezichtverantwoordelijkheden van de Europese Commissie krachtens artikel 17, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie” als in het besluit van de Europese Ombudsman van 2017 met suggesties naar aanleiding van haar strategisch onderzoek OI/5/2016/AB naar tijdigheid en transparantie bij de behandeling van inbreukklachten door de Europese Commissie, aan de Commissie wordt gevraagd ervoor te zorgen dat precontentieuze zaken sneller, transparanter en billijker worden behandeld, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel en het beginsel van gelijke behandeling;
18. vraagt de Commissie dat zij een onderzoek instelt naar discriminatie op grond van de officiële taal/talen van een lidstaat in scholen en overheidsdiensten in gebieden met

meer dan één officiële taal, aangezien dit het vrije verkeer belemmert en een schending betekent van de bepalingen van de interne markt (artikel 26, lid 2, van het VWEU).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	19.2.2020
Uitslag eindstemming	+: 27 -: 0 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Anna-Michelle Asimakopoulou, Alexander Bernhuber, Ryszard Czarnecki, Eleonora Evi, Agnès Evren, Mario Furore, Gianna Gancia, Radan Kanev, Frédérique Ries, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Thomas Waitz, Tatjana Ždanoka
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Isabel Benjumea Benjumea, Jarosław Duda, Angel Dzhambazki, Ádám Kósa, Maite Pagazaurtundúa, Anne-Sophie Pelletier, Andrey Slabakov, Ramona Strugariu, Rainer Wieland
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Clara Aguilera, Estrella Durá Ferrandis, Mounir Satouri

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

27	+
ECR	Ryszard Czarnecki, Angel Dzhambazki, Andrey Slabakov
NI	Eleonora Evi, Mario Furore
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Alexander Bernhuber, Jarosław Duda, Agnès Evren, Radan Kanev, Adam Kósa, Loránt Vincze, Rainer Wieland
RENEW	Maitte Pagazaurtundúa, Frédérique Ries, Ramona Strugariu, Yana Toom
S&D	Alex Agius Saliba, Clara Aguilera, Andris Ameriks, Estrella Durá Ferrandis, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
VERTS/ALE	Mounir Satouri, Thomas Waitz, Tatjana Ždanoka

0	-

2	0
GUE/NGL	Anne-Sophie Pelletier
ID	Gianna Gancia

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding